

**EEN SPEURTOCHT DOOR HET ARCHIEF VAN DE
VOORMALIGE GEMEENTE EELDE**

Periode 1830 – 1920

G.J. ten Pas

Uitgave	Historische Vereniging Ol Eel te Eelde (2020)
Website	www.oleel.nl
E-mail	info@oleel.nl
ISBN	978-90-816869-5-2
NUR-code	521 Regionale cultuur
Auteur boek	G.J. ten Pas (2019)
Vormgeving	G.J. ten Pas G. Arends, (Historische Vereniging Ol Eel)
Inventarisatie	G.J. ten Pas
Drukwerk	EZBook.nl BV te Blaricum (www.ezbook.nl)

Bij het in boekvorm bundelen van onderstaande verhalen heb ik onmisbare hulp gehad van de heer Geert Arends, waarvoor ik hem zeer erkentelijk ben.

Inhoud

	Blz.
Ijkwezen (metrologie)	5
ANWB avant la lettre	6
De burgemeester als ordehandhaver	6
Ambtenaar van de Burgerlijke Stand	7
Eikels rapen	7
Brand bij Jan Theije Veenhuis en Jan Nijdam	7
Maatschappij van Weldadigheid	8
Springtijd	9
Hamburg in de as	9
Nieuwe Straat	10
Ziek thuis	10
Doodgraver	11
Een simpele rekensom	11
Brand te Ruinen	12
Middelen van vervoer	12
Een nieuwe postbode	14
Eerste Eelder jaarmarkt	15
Brievenbus	16
Statistiek	16
Bekeuringen	16
Eelderschool (1)	17
Markeverdeling	17
Nieuwe burgemeester	18
Eelderschool (2)	18
Kosten politieapparaat	19
Voorzieningen	20
Wonderbaarlijke geboorten?	20
De kaart van Drenthe	20
Bakkers op de bon	21
Bedenklijke reputatie	22
Diaconiewerkhuis	23
Straatbeeld	23
Een nieuwe huisnummering	24
Trijntje Hagenouw	24
Beplanting Punterweg	25
Een kostschool in Paterswolde	26
Een nieuwe onderwijzer (1)	26
Berend Bitter	27
Verkiezingen	28
Status	29

Brand	29
Klokluiden	30
Inkomsten en uitgaven (1)	30
Hondsdolheid	32
Financiële perikelen	32
Avondschool	32
Cholera	33
Traktement	34
Groningerweg	34
Herfstmarkt	34
Bruggen	35
Hendrik Meijer	36
Bijstandsproblemen	36
Emigratie	37
Inkomsten en uitgaven (2)	38
Belasting	38
Mobilisatie	38
Gratificatie (1)	39
Krijgt Eelde een vaarverbinding?	39
Gemeentehuis	40
Arend Tolner	41
Telefoon	42
Een nieuwe jas	42
Nuttige handwerken	43
Tol betalen	43
Scholen	44
Een nieuwe onderwijzer (2)	44
Armenzorg	45
Straatverlichting	45
Zuideinde	46
Brandkast	47
Gratificatie (2)	47
Gymnastiek	47
Pomp	48
Brandspuit	48
Tolbetaling	48
Voedselbanken	49
Verbreding Paterswolder Schipsloot	49
Vondst	51
Opruiming kerkhof	51
Paterswolder Schipsloot	52
Verharding Hooiweg, Boterdijk	53